

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 2 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Szerkesztő és felelős: **THAN GYULA.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

Városok ébredése.

A városok voltak mindig a nemzeti jogok fészkei. Ott égtek a független magyar államiság őrüzei. Ott talált oltalomra a magyar szó a szabad polgárok ajkain, onnan kelt új életre a szabad szellem és a gondolat.

A mikor azután föltámadt a magyar államiság, a mikor a nemzet fátyolt borított sok mindenre, a mikor az ország elfeledte Karaffáékat, valamint a „duzzadt ajku“ Lipótot és nemzetirtó politikáját, akkor a kormányhatalom megteremtette a szabadelvűség patyolatlisztaságú köntöse alatt úzérkedő új magyar hübérendszert. Az egyéni érvényesülés szabadságának jelszava alatt a magyar kormány játszott most már a nemzet szuverénitására annak minden javával.

S a kormány teljes erejével rávetette magát a városokra. Független szellemét a magyar alkotmány bátyáinak elhomályosította. Elvett tőlük minden jogot, a mivel beleavatkozhattak a nemzet ügyeibe. Kérvényezési joguk-

kal aként bánt, hogy az új alkotmányos korszakban egyetlen város föliratát sem intézte el. Nyakukra adta küldötteit hivatali udvartartással, hogy a választott polgármester és tanács kerékkötőjéül legyen Minden intézmény a kormánytól lett függő és nem az országgyűléstől.

Igy tett a kormány és ebben a keretben sütkéreztek terebélyes fája alatt kegyének kitüntetett férfiai. A városok némely polgárainak hiúságát aknázták ki a kormány politikai ügynökeiként szereplők, hogy befolyást és állásokat adván a hízelgőknek és talpnyalóknak, azoknak az utján nyomjanak el minden ellenzéki törekvést.

Igy a városok polgárságának akarata járomba került. Nyüg lett felettük a kegyekért áhító zók és sápadozók serege. Lenyüggözték, megigázták ezek a közakaratot.

S egyszerre csak újra föltámad a városok polgárainak tette-reje. Terjed a világhossz. A függetlenségi törekvés fékezőt

ellökik az utból. A befolyásokra nem hallgatnak. A nemzeti gondolatot helyezik elébe mindennek. Bátran állanak a nemzeti jogok és a magyar nemzeti eszmék mellé.

De most új szellem kezd derengeni a városokban. Imitt is, amott is megmozdulnak.

A nemzeti szellem erejének utat kell nyerni mindenhová és a szabad gondolat politikai fékezőinek korszaka lejárt. A városok újra bátyái lesznek a nemzeti jogoknak és a faji magyarság ereje ismét feltör mindnyájában.

Valljanak szint a politikai „óvatóság és meggondoltak“. Ne sikkaszszák el a városok szabad gondolkodását. Ne sikkaszszák el az államból a városokat. S ha majd mindenütt föltámad a városokban az erő és az öntudat, akkor a kormány elveszíti a legújabb hübéri jogok eddigi lekötözöttjeit. — S nem maradnak számára mások, csak a nemzetségek. Érje be velük.

Mikor a királyt festik.

Kurtz Arthur, az igen tehetséges bécsi arcképfestő, érdekes módon jutott ahhoz, hogy a Marienbadban időző angol királyt lefesse. Elelményeiről ötletesen megírt cikkben számol be, melyben megírja, hogy először csak az utcán, sétaközben látta Edvárd királyt s így szerzett impressziói és egy fénykép segítségével megfestette a király arcképét és e művét egyik üzletben kiállította. Edvárd király sétája közben meglátta a festményt, melyről nem a leghízelgőbbben nyilatkozott. Kurtz ekkor merész elhatározással levelet írt Edvárd király hadsegédének, Clarke tábornoknak, melyben azt írta, hogy értesült arról, hogy ő Felsége nincs megelégedve képmásával és ő szívesen jóvá tenné ezt a hibáját, ha a király egy negyedórát hajlandó volna arra áldozni, hogy a képhez mintául szolgáljon. Clarke tábornok személyesen kereste föl a művészt, a ki éppen távol volt, mire a tábornok levélben értesítette, hogy a lancasteri herceg (Edvárd király álnéve) örvendeni fog, ha a művész az általa festett vázlatot neki személyesen bemutatja. A művész aztán így mondja el a történeteket:

— Hogy pontos voltam, az természetes. Clarke tábornok a szalonba vezetett, a hol a király íróasztalánál ült, a

szalon közepén pedig egy remek írlandi kutya hatalmas esonót rágicsált. A király fölkelte és mosolygó arccal közeledett felém.

— Igen, ez az a kép, a mit én láttam — szolt jó németiséggel. — Igazán jó, csak itt a szájánál van hiba. A kalap is nagyon magas. . . Itt van a festéke?

— Igen, felség.
 — Akkor mindjárt kijavíthatja a képet, Kurtz ur . . . de igazán csak egy negyedórát áldozhatok önnek, mint a hogy megírta. Ugy fessen le, a hogyan most lát, vörös nyakkendővel, mit az utcán viselek.

No most szedd össze az eszed — gondoltam magamban — a kitűzött negyedóra ugyan édes-kevés, de ha több nincs, az is sok. Galoppban szedtem elő a vásznat és festéket.

— Hiszen ön új képet csinál, nem a régit javítja ki — szolt a király.

— Azért, felség, mert a régin lévő jót nem akarom elrontani s az új vásznon mégis néhány jellemző vonást emlélek megörökíteni.

A király helyeslőleg bólintott s pár percig más se hallatszott, mint az eset serege. De a király halgatagsága nincs nyemre. A király mindig király ugyan, de a mikor festem, akkor mégis csak első sorban egy darab élet, melyet

minél hibebben akarnék lefesteni. Az etikett ugyan tiltja, hogy a magamfajta halandó előbb szólítsa meg a királyt, de ördög és pokol, én nem főudvarmester, hanem festő vagyok, a kinek szüksége van arra, hogy a modellje beszédes, nyájas arcát lássa. Es csakugyan nem vágják le a fejem, a miért megszólítom s kikérdezem arról, hogyan tetszik neki Marienbad.

— Felség, — így szólók, — bocsásson meg, hogy a beszédemmel zavarom, de beszéd közben több jellemző vonást tudok a vásznona rögzíteni.

A király nevet e kijelentésemre. — No lám, mennyivel érdekesebb így az arca. Egészen új vonalak és fények támadnak.

— Ön ugy látszik igen gyorsan fest?

— Igy előnyösebb! Meg kell tanulnunk, a minél gyorsabb fölfogást, mert hiszen a portait festésnél sokan hamar türelmetlenkedni kezdenek. . . Kérem, felség, elmúlt már a kitűzött negyedóra?

A király újra mosolygott és óráját vette elő.

— Csakugyan, utána kell nézmem, mert más dolgom is van.

— Félek, hogy a negyedóra máris elmúlt.

— Nem, — felelte a király — még jó nyolc pernyi ideje van.

Tolnai Dániel czipőraktára

Piacz-utoza 49. szám, postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári czipőkben

hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárczipők nagyválasztékban.

Debrecen város jövő évi költségvetése.

A főszámvevő előterjesztése.

Debrecen, szeptember 12.

Debrecen 1904-ik évi költségelőirányzata tegnap kikerült a nyomdából s pár nap múlva eljut minden törvényhatósági-bizottsági tag kezéhez. Több tételét egy héttel ezelőtt közöltük újdonságainkban, most azt az előterjesztést ismertetjük, a melyet Roncsik Lajos a költségvetéshez csatolt. — Az előterjesztésből egyszerre kiténik az a helyes irányelv, a mely a főszámvevőt a város háztartásánál vezeti.

Az előterjesztésben megemlíti a főszámvevő, hogy a míg a folyó évben 60% pótdátot irányzott elő, addig a jövő évre 32%,-ot hoz javaslatba. Hangsúlyozza, hogy ha a piaci helypénzszedés kellőleg szabályozva lesz és ha a Hortobágy hasznosabbá tétele szerencsésen megoldatik, úgy 1905-ben Debrecenben nem lesz községi pótdát.

Az érdekes előterjesztés különben így hangzik:

Tekintetes Tanács!

A jövő 1904-ik évi költségelőirányzatot igyekeztem úgy összeállítani, hogy egy részről az adófizető lakosság minél kevésbé legyen „közköltővel” megterhelve, de másrészt főtörekvésem oda irányult, hogy a „háztartási” egyensúly biztosítva legyen; ezen kettős cél lebegett előttem ezen nagyfontosságú munkálat készítése alkalmával.

A fenti kijelentésem után az 1904-ik évi házipénztári költségelőirányzatot a következőkben javaslom megállapítani:

I. Rendes bevétel 2.258,207 korona
85 fillér. II. Rendkívüli bevétel 356,340 korona. Összes bevétel: 2.614,547 korona 85 fillér.

Ezen bevétellel szemben:

I. Rendes kiadás 2.367,766 korona 90 fillér. II. Rendkívüli kiadás 531,355 korona 25 fillér. Összes kiadás: 2.899,122 korona 15 fillér.

Az összes bevétel és kiadás egybevetése folytán mutatkozó 284,574 korona

30 fillér költségvetési hiány 900,000 kor. egyenes állami adó 32 százalékában nyeri fedezetét.

Megnyugvással jelentem ki, hogy a múlt évben általam javaslatba hozott 60 százalék pótdátával szemben az 1904-ik évre csak 32 százalékot hozok javaslatba, de remélem, megnyugvással veszi ezt a város közönsége is.

A közköltő százalékát még a 32 százaléknál is kevesebbre vettem volna, azonban két körülményt nem volt szabad szem elől tévesztenem:

a) az egyik az, hogy ezen költségelőirányzat keretében a hitfelekezetek iskolai segélyét a 112—1903. bkgy. számú közgyűlési határozat rendelkezéséhez képest vettem fel, a mire tekintettel a XVII. cím kiadási tétel végösszege a múlt 1903-ik évi költségvetéshez viszonyítva 29,037 korona 53 fillér emelkedést mutat;

b) a másik pedig az, hogy belügyminiszteri rendelet alapján a XV. cím kiadási tételei egybeállítására, — az alaptól felvett kölcsönök törlesztése — az előbb hozott egyes, a tételekre vonatkozó közgyűlési határozatok rendelkezési alapján történt; vagyis ha az iskolai segély maradt volna a régi és a b) pont alatti kölcsöntörlesztések a közgyűlés ez ügyben utóbb hozott határozatának megfelelőleg állítatnak be: a községi közköltő még kevesebb százalékban lett volna általam javaslatba hozható.

A költségvetés egyes tételeinek a bizottsági közgyűlés múlt évi azokra vonatkozó döntő határozata szemellett tartása mellett óhajtanám kikerülni e költségvetési javaslatnak hosszas, sok időt igénybe vevő tárgyalását; óhajtanám kikerülni ama bizonytalanságot, melybe eljutottunk az által, miszerint dacára annak, hogy az év VIII-ik hónapja végén vagyunk, a f. évi községi adó százaléka még mindezeideig megállapítva nincs.

Véleményem szerint az 1904-ik évi költségelőirányzatnak ily alakban való bemutatása nem kerülheti el a pénzpiac ránt tekintő bizalmát sem.

Megjegyzem, — de egyúttal hangsúlyozni kívánom, hogy ha piaci hely-

pénzszedés kellőleg szabályoztatik, ha a Hortobágy hasznosabbá tétele kérdése mielőbb szerencsés megoldást nyer s egyéb üdvös rendszabályok hozatnak be: ki merem mondani, hogy az 1905. évben nem lesz költségvetési hiányunk, vagyis nem lesz Debrecenben községi adó.

A háztartási költségvetés mellett beterjeszttem a következőt — amattól most már elkülönített — 1904-dik évi költségvetést is.

Végre beterjeszttem az alapítványok költségvetéseit.

Az alapok költségvetéseinek az ipariskolai alapot — közgyűlés rendelkezéséhez képest, két részre osztottam; u. m.: ipariskolai pénztár és ipariskolai építési alapra. Az ipariskolai pénztár hiánya fedezéséről, mivel a törvényes 2 százalékos pótdát külön lesz kivéve — a házipénztár tovább már nem gondoskodik s a mennyiben itt államsegély is van beillesztve: megemlítem, hogy ezen alap költségvetése a kir. tanfelügyelőség útján a 33,564—1893. sz. a. kiadott, vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet 71. §-a k) pontja értelmében az államsegély kieszközlése végett a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz lesz külön felterjesztendő.

Ezek után tisztelettel kérem ezen 1904-dik évi költségelőirányzatokat, a szakbizottságok tárgyalása után, a tekintetes bizottsági közgyűléshez elfogadás végett beterjeszteni, ezt megelőzőleg azokat törvényes időre közszemlére kiteni.

Debrecen, 1903. augusztus 12-én.

Roncsik Lajos,
főszámvevő.

A válság.

— Saját tudósítónktól. —

A politikusokra valami fásultság nehezedett rá és ha beszélnek is a válságról, unottan tesszik minden izgalom nélkül. A kormánypartí képviselők közül csak nagyon kevesen vannak Budapesten és a Lloyd-klubban csöndes az élet. Mérvadó államférfi a király elutazása óta alig-alig fordul meg ott és a képviselők ezidőszert még kevésbé vannak tájékozottak, mint azelőtt.

Hogy milyen megoldás várható s hogy mikorra várható, arról senki sem tud bizonyosat. Pusztán föltevés, ha gróf Andrássy Gyulában látják most a jövő emberét és ha azt hiszik, hogy a legközelebbi napokban meglesz a kibontakozás. Mert tényleg semmi adat sincsen, a mely e föltevések mellett szólana. Andrássy még nem kapott meghívást a királyhoz és a legközelebbi napokban aligha kap is, akár ő, akár más, mert a király vendégével, a német császárral lesz elfoglalva Bécsben.

A legtöbb szó esik a pártközi konferencia eszméjéről minden pártban. És minden párt elég rokonszenvenvel viseltetik az eszme iránt, sőt egyes kormánypartí képviselők elég vérmesek azt hinni, hogy ennek a konferenciának valami pozitív haszna lehetne. De testet az eszme sehogysem öltött még. — Néhányan megkönyeztek tegnap gróf Apponyi Albertet, hogy ő legyen a pártközi konferencia összehívásának a kezdeményezője, de Apponyi erre semmi haj-

lászta, mire megfenyegettem az ujjam-al. A másik percben a kutya már bekapta ujjamat és fogai közt tartotta, a nélkül, hogy harapta volna.

Mosolyogva szóltam:

— Felség egy mentőre volna szükségem! — A király erre olyan hangosan kacagott, annyira szívből, hogy ezt a remek nevetést rögtön felhasználtam, a mint ujjam kiszabadult. Mikor aztán dicsértém a pompás kutyát, ajánlotta, hogy azt is fessem le. — Szíves örömet, — feleltem, de előbb felséged képét óhajtanám befejezni. — Természetesen!

— felelte a király. Később arra figyelmeztettem, hogy gomblyukában rendesen virágot hord. — Igaza van — felelte a király — önnek jó szemek vannak — Nem énnekem jutott eszembe, hanem a feleségem figyelte meg s azért adta is ezt a virágot, hogy felséged gomblyukába bele fessem. — Igazán? Ez nagyon bájos ötlet volt tőle. Kérem adja csak ide a virágot... így... és köszönje meg nevében! — azután gomblyukába tűzte a szegfűt. Mikor a király újra megnézte képénél, megint hallottam felkiáltását, az „ou, ou!” szót. — Milyen jó a kép! — tette hozzá.

— En is ismerem ezt a mondást, — felelte a király. Aztán gyors szójárással kérdezte, hol festettem öcsését, az elhunyt Alfréd Koburgi herceget s hogy ez a kép van-e most az orosz cárnénál. Közben felkelt s mögém állt, hogy a képet nezzé.

— Ou, ou! — így kiáltott föl, — ön igazán rendkívül gyors kezű — és milyen jó!

En persze boldogan hallottam ezt az elismerést, de még jobban örültem, mikor a király így szólt:

— Holnapután még egyszer ülök önnek.

Ez a második festés is eléggé élénk volt. A király halgatagabban ült s így többször kellett hangolni.

— Azt hiszem, felség, hogy teher lehet az uralkodás gondja. Mégis csak sok dolga lehet annak, a ki király.

— Ja, bizony mindig újabb és újabb dolgot várnak tőlünk.

Festés közben odajött mellém a király irlandi kutyája és a palettát szag-

lászta, mire megfenyegettem az ujjam-al. A másik percben a kutya már bekapta ujjamat és fogai közt tartotta, a nélkül, hogy harapta volna.

Mosolyogva szóltam:

— Felség egy mentőre volna szükségem! — A király erre olyan hangosan kacagott, annyira szívből, hogy ezt a remek nevetést rögtön felhasználtam, a mint ujjam kiszabadult. Mikor aztán dicsértém a pompás kutyát, ajánlotta, hogy azt is fessem le. — Szíves örömet, — feleltem, de előbb felséged képét óhajtanám befejezni. — Természetesen!

Hazilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek cipők, férfi és fiu csizmák a legtartósabb kivitelben

a legolcsóbban szerezhetők be Neumann Testvéreknél Debrecen, Szigorú szolid készítés biztosított! (a Tisza palotában.)

landóságot sem mutatott. Így tehát egyelőre semmi kilátás sincsen arra, hogy ezt a konferenciát csakugyan össze is hívják.

A függetlenségi- és 48-as párt tagjai teljes egykedvűséggel szemlélik a dolgokat. Foglalkoznak ugyan még most is azzal a tervvel, hogy a képviselőházat ülésre hívassák össze, de a míg Kossuth Ferenc nem lesz Budapesten, addig ebben a tekintetben sem fog lépés történni. Kossuth holnap délben érkezik haza.

Egyház és iskola.

Kitűnő joghallgatók. A főiskolán néhány nap óta rendszeres alapvizsgálatok folynak. E vizsgákon kitűntetéssel képesítették Dayka Ambrus, Páku Imre, Somossy László és Wagner László elsőéves, Nagy Sándor és Baconi Ferenc másodikéves joghallgatókat.

Lelelkész-képességi vizsgák. A reformátusoknál nagy a lelkészhiány. A IV. éves teológusokat jórészt valamennyit exmittálni kellett vidéki parókiákra. Pedig a lelkész-képességi vizsgákra, a melyek kedden kezdődnek, az idén szokatlanul sokan, 33-an jelentkeztek. Az első vizsgára: Bartha György, Fóris Lajos, Imre József, Juhász Elek, Kádár Dániel, Kovács Károly, Langyel Imre, Nagy Imre, Nyárády László, Perec István, Simon Gábor, Szeremley Gyula, Szinok Zoltán, Tóth Gyula, Ujlaky Miklós, Kerekes Gyula. A második vizsgára jelentkeztek: Ballay Aladár, Balogh Gyula, Bary Gyula, Bereck László, Bíró Ferenc, Bodor Pál, Hagymássy Gyula, Harsányi Pál, Holló József, Kovács László, Nánássy Lajos, Simon Imre, Szűcs László, Vadon Béla, Varga Gedeon és Zöld Mihály.

Főiskolai élet. A Joghallgatókat Segítő Egyesület elnöki tisztjére Ozory István IV. éves joghallgató az egyetlen jelölt, ki tavaly is vezette már az egyet ügyeit. Ozory István holnap vasárnap, d. e. 11 órakor mond programbeszédet a VI. számú akadémiái teremben. — A könyvtárnoki állás betöltése körül folyó korteskedések tetőpontját ériek el. A két jelölt közül Pálur Miklósnak van több híve.

Presbiteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház szeptember hó 13-án, vasárnap, délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozat fontosabb tárgyai: Esperes ur levele Szele György lelkész meghívásához a concessus megadása tárgyában. Küldöttség jelentése és javaslata a Kossuth-utcai lelkészi lakás rendbe hozása tárgyában. Az iskolaszék végzése ideiglenes tanítók és tanítónők alkalmazása tárgyában. A gazd. bizottság végzése az előlegekre és törlesztéses kölcsönökre vonatkozó szabályzat beterjesztése tárgyában. A szervezeti szabályzat vonatkozó pontjának módosítása.

Kérelem a kereskedő főnökhöz. Felkérjük a főnök urat, hogy tanoncokat legkésőbb ma, szombaton délután 5-7 óráig vagy holnap, vasárnap délelőtt 10-11 óráig a kereskedő-tanonciskolába beiratni sziveskedjenek. A tanítás is, már vasárnap vagyis holnap délelőtt 10 órakor kezdődik. A beiratásnál minden tanuló bemutatja az iskola kapusánál kapható és a főnöke által kitöltött bejelentő-lapot és egyúttal az első félévi tandíjat is lefizetni tartozik. Az első évbe beiratkozók tanoncszerződésüket és születési bizonyítványukat is kö-

telesek előmutatni. A későn beiratkozó tanulók főnökei megfelelő eljárás végett a rendőrfőkapitányságnak, mint elsőfoku iparhatóságnak fognak bejelenteni. Ismételtén felkérjük a főnök urat, hogy tanoncokat úgy a sajátmaguk, mint tanoncok érdekében vasárnapig beiratni sziveskedjenek. A kereskedő-tanonciskola igazgatósága.

VIDÉK.

A korcsmárosné büne.

(Saját tudósítónktól.)

Szuha község lakosai között nagy forrongást idézett elő egy gyilkossági eset. Molnár Tamás korcsmáros általánosan tisztelt ember volt a faluban és mert már évek óta betegeskedett, a nép szájalommal is viselkedett iránta. A beteges korcsmárosnak azonban fiatal, erőteljes duzzadó felesége volt. Molnárné szerelmi viszonyt folytatott egy Gazsó Mihály nevű odaváló legénynyel.

Nemrégiben a férj rájött az asszony bűnös viszonyára, a mi miatt nagy veszedelmek támadt a házastársak között. Utána pár napig az asszony meghuzta magát és a szeretője sem mutatkozott, de ez az állapot nem sokáig tartott. Tegnapelőtt este Gazsó Mihály ismét megjelent a korcsmárosban, a hol mulatni kezdett. Molnár Tamás a féltékeny korcsmáros, ki akarta utasítani a feleséget szeretőjét, de ekkor az asszony is közbelépett és a szeretője pártjára állott.

A megcsalt férj kétségbeesett helyzetben egy konyhakést kapott fel s azzal rontott a csabítóra, de Molnárné és a szeretője kicsavarták a kést Molnár kezéből s azzal a késsel annyira összezúrkálták, hogy a szerencsétlen ember szörnyet halt.

Az eset még az este hét-nyolc óra között történt s így csakhamar híre futott a faluban. A nép, a mint megtudta, a korcsma körül csoportosult, majd behatoltak a házba és a gyilkos asszonyt hajánál fogva kivonszolták az utcára. A feldühödött nép agyonverte volna a bűnös asszonyt, de véletlenül a csendőrök megérkeztek s ezek kivették az emberek kezéből, még élve ugyan, de alélt és súlyosan sérült állapotban.

A bűnös asszony szeretője elmenekült ugyan a nép bosszúja elől, de a csendőrség másnap őt is letartóztatta. A gyilkosságról táviratilag értesítették a királyi ügyészséget, mely a vizsgálatot elrendelte.

Rakosi Viktor Hadházon. A hajdunásói kerület népszerű képviselője Rakosi Viktor, vasárnap kerületének másik helyén, Hadházon tart beszámolót. Rakosi Viktort beszámolója több képviselő fogja elkísérni. Hadház közönsége máris nagyban készül képviselőjének fogadtatására.

A trafikok veszedelme.

— Saját tudósítónktól. —

A főváros szivar-tőzsdéit az utóbbi napokban valóságos rettegésbe tartotta egy tolvajbando, melynek jól kieszelt terv szerint, rendszerint a tőzsdék bélyeg készleteit lopta el. A tolvaj szövetkezet ügyesen volt szervezve s kilenc tagból állott. Minden egyes embernek megvolt a lopásuknál a maga szerepe s ezt annyi ügyességgel hajtott végre, hogy szinte lehetetlenségnek látszott őket tetten érni.

A szövetkezet feje s szervezője Scheinboden György cserepező volt. Ő állított be rendszerint az előző napon a lopásra kiszemelt boltba s ott néhány bélyeget vásárolt. Másnap vagy harmadnap aztán több társával ment a kiske-

melt üzletbe. Scheinboden ilyenkor cigarettát vásárolt, majd két cinkostásra — a kik teljesen külön léptek az üzletbe — rendszerint a bolti polcok legmagasabb részén fekvő árukból kértek a maguk számára.

Míg a kiszolgáló tulajdonos létrán lehozta a kért dolgokat, a boltban levő többi vevők — a cinkosok — „falaztak“, azaz eltakarták a pult mellett álló s a már előre kiszemelt bélyegkönyvet el-emelő Scheinbodent. Az üzlethöz a jól összetanult emberek a lopás sikerülése után, mint a vevők, egyenként távoztak s különféle utakon Fischer Samu rosvott muttu kereskedőhöz, a Tisza Kálmán-téren levő üzletébe siettek, a hol ez átvette tőlük a bélyegeket.

Igy több ezer korona áru bélyeget sikerült ellopni a bandának. Több meglopott trafikos — egyedül Bergernek, az István főherceg-szálló kapuja mellett levő boltjából 4000 korona értékű bélyeget emeltek el — feljelentést tett a rendőrségen s megindult a nyomozás.

A detektíveknek nagyon nehéz feladatuk volt, mert a bélyeg tolvajok nagyon elővigyázók voltak s Fischer az orgazda maga is jó helyen értékesítette a bélyegeket.

Egy heti sikertelen nyomozás után a detektívek meghallották, hogy dr. Szende Mór ügyvéd kéz alatt nagy esomó bélyeget vett. Az ügy vizsgálásával megbízott Gábor fogalmazó beidézte az ügyvédet s kihallgatta arra nézve, hogy hol vette a bélyegeket. Dr. Szende elmondta, hogy Lóvi Simon volt fűszerkereskedő, egykori kliense vette a bélyegeket. A detektívek erre sietve előkerítették Lóvit, a ki azt vallotta, hogy Fischer Samu Tisza Kálmán-tér 14. szám alatt levő fűszerestől kapta azokat azzal a megbízással, hogy adja el kéz alatt.

Ezen a nyomon kerültek a bélyeg-tolvajok a rendőrség kezébe. Az orgazda, a bizonyítékok sulya alatt nem is tagadott. A bandát nem ismerte — beszélt — csak a vezetőjüket, Scheinbodent. Dr. Gábor Béla fogalmazó tegnap éjjel először ezt lepte meg álmában a detektíveivel. — Ez meg is nevezte bűntársait, Fischert és Lóvit, továbbá Vosinszki többször büntetett cserepezést, Öntő Károly és György zsebmeteszőket, Stangler Károly cserepezést és Angeloni Hugó zugrászt.

A két utóbbi a Konti-utca sarkán levő vendéglőben cigánnyal muzsikáltatott magának, a mikor a detektívek meglepték. Egyik sem tagad.

Érdekes, hogy a banda vezetője, Scheinboden most egy hónapja jött feltételes szabadságra. Budapesten jelentkezett a rendőrségen, a honnan egyenesen Berger József trafikos üzletébe ment bélyeget lopni.

A dolgot úgy derítették ki, hogy dr. Szende ügyvéd megbízásából a segédje, Faragó Béla ügyvédgyakornok, Kardos Nagymező-utcai trafikosnál 3-4 százalékkal bélyeget akart eladni. A trafikos a lapokból értesült a bélyeglopásról, feljelentést tett a rendőrségnél.

Iskolatáskák 24 krtól, Könyvhordók 30 krtól.

Kalapok, Czipók, ingek, nyakkendők rendki-

vül olcsón szerezhetők be

== Miklós és Markbreit ==

bazár, Frohner szálloda mellett.

SZÍNHÁZ.

Az első előadás. A debreceni színtársulat — mint ezt már véglegesen megállapították — szeptember 30-án végzi be máramaroszigeti szereplését. Nem áll tehát az a híresztelés, mintha a társulat már október elseje előtt megkezdendően debreceni szereplését. Szeptember 30-án, előadás után indul a társulat városunkba s október elsején délelőtt érkezik meg. Este már megtartják az első előadást, a mikor is a *Titok* című vigjáték, a Nemzeti Színház tavalyi újdonsága kerül színpadra. A „Titok“ háromszor egymásután kerül előadásra.

Színtársulatunk szigeti működését a közönség változó hangulata kíséri. — *Niobét* lelkesedéssel, telt házzal, viharos tapsokkal fogadták s a második előadásra már alig volt publikum. A társulat még a jövő héten bemutatja *Casanova* operettet, de *Fifin-t* már csak Debrecenben, mert a darab egyik főszereplője Ráthonyi Tilla lesz, a ki csak október elsejétől tagja a debreceni színtársulatnak.

UJDONSÁGOK.

Érdekes okmány 1850-ből.

Fetter tábornok — *Kossuth* vadász-kocsija.

A városi levéltár pincébe került akta halmazaiból, melyet Zoltai Lajos most kutat át nagy buzgósággal, egymásután kerülnek elő az érdekesebbnél érdekesebb okmányok. Tegnap véletlenül becses felfedezésre jutott kutatása közben Zoltai Lajos. Debrecen rendőrhatalóságának egy átiratára bukkant, a melyet a katonai parancsnokság megkeresésére írt. Az osztrák szoldateszka a többek közt *Fetter* szabadságharcos tábornokot vette üldözőbe és a tábornok nyoma után kutatott. Egyben azt a vadász-kocsit is kereste, a melyet a szász gróf ajándékozott Bem tábornagy utján *Kossuth* Lajos kormányzóknak. Az érdekes irat a következő:

A helybeli Cs. katonai állomási parancsnokságnak.

A tisztelt parancsnokságnak szóbeli felhívására van szerencsém ezenel a következőkben felelni: miképp *Fetter*, volt forradalmi tábornok szállása itt helyben Hatvan-utcában, a Garmm Szilveszter házánál volt. Nála ordinanc káplár képpen szolgált Szalai Istvántól kikérdezésem után mondható, hogy adjutánsai itt tartózkodási ideje alatt, a mely 1849. január elejétől azon év Pünkösdtig terjedt, kettő volt. Név szerint Han és Crapt volt forradalmi majorkok, a kik korábban a Cs. Máriaissy gyalogezrednél szolgáltak. Ezek mindketten émentek innen a tábornokkal együtt Szegedre. Egyéb róluk itt helybelyben nem tudatik.

A volt forradalmi tábornagy Dem által *Kossuth* Lajosnak Debrecenbe ajándékba küldött szász gróf Salamon ur vadász kocsija felől, csak annyi jött tudomásomra, miszerint a kérdéses kocsit Kone János város kocsisa szállította a városházától H.-Szobozlóra Fogthüty János ur udvarába, a honnan hihetőleg Budapestre szállítottatt.

Debrecen, július 11. 1850.

Az abszolút idők első esztendejében ime nemesak a szabadságharcos hős katonáit, hanem még a vadász-kocsikat is

üldözte az osztrák. Mintha attól tartott volna, hogy a merre az a kocsis elhaladt, a szabadság virága nyílt ki. Pedig az akkor már halálosan el volt tiporva.

Az érdekes okmány a levéltárba kerül megőrzés végett.

* Regényolvasóink figyelmébe.

Lapunk olvasóközönségét felhívjuk új regényünkre, a melynek közlését holnap kezdjük meg. Az új regény érdekes és ismeretterjesztő tartalmával, pompás fordulataival, az érdeklődést folyton ébresztő meséjével bizonyára hamarosan megnyeri a közönség tetszését.

* Vasárnapi istentiszteletek.

Az ev. ref. templomokban holnap a következők tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban Csígyi Andor. Kistemplomban Jánosi Zoltán. Újtemplomban Bíró Ferenc. Ispótyban K. Tóth Kálmán. Csapókertben Kovács János. Szegényházban Hajdu Zsigmond. — A nagytemplomban délután 3 órakor Uray Sándor bibliamagyarázatot tart.

* A holnapi tennisz-verseny.

Holnap délelőtt — mint már jeleztük — tennisz-verseny lesz a nagyerdei sporttéren. A versenyre tegnap estig a következők neveztek be: Toepler Ottó, Békessy Géza, Hajnal Dezső, Hallósy Ödön, Rudolff Imre, Isaák Károly, ifj. Kornhofer József, Szarukán Sándor, Szücs Ferenc, Erdei Károly, dr. Csürös Ferenc, Majerszky Béla, Csürös Gyula. Tipjeink: 1. Hallósy. 2. Hajnal. 3. Békessy. A megjelöltés embere Rudolff.

* A szegényügyi-bizottság ülése.

A szegényügyi-bizottság tegnap délután Oláh Károly tanácsnok elnöklésével ülést tartott, a melyen jelen voltak: Márk Endre, Roncsik Lajos, dr. Sárvány Gyula, Kiss Lajos gondnok és dr. Komlóssy Pál jegyző. A gyűlés első tárgya a gondnok házi jelentésének meghallgatása volt. Ennek tudomásulvétele után segédelmezéseket, a szegényházi ápolatok felvételét intézték el. Püspöky Imre, volt színházi szabónak 20 korona havi segélyt utalt ki a bizottság. Előterjesztést tesz a bizottság a tanácsnak a szegényház előtti árok beboltoztatása és egy istálló építése iránt, a melyre a szegényháznak szüksége van. Az ülés öt órakor véget ért.

* Vég Gyula szabadságon.

Vég Gyula helyettes főkapitány a bűnügyi-osztály főnöke egy havi szabadságát ma kezdi meg. Távollétében hivatalos teendőinek elvégzésével a polgármester Bockó Sámuel rendőrfőkapitányt bízta meg.

* Önkéntesek tisztivizsgálója.

A háziezred önkéntesei, kik tegnapelőtt jöttek haza a nagygyakorlatokról, pár nap múlva megint keresztűzbe kerülnek és meleg napjaik lesznek. Vizsgáznimenek az önkéntesek. Nagyváradon a 39. gyaloghadosztály székhelyén. Az ideai tisztivizsgálók szeptember 20-án kezdődnek. A vizsgálaton a nagyvárad 37-ik, aradi 33-ik debreceni 39-ik, valamint a szegedi 46-ik gyalogezred önkéntesei vesznek részt. A vizsgáló-bizottság elnöke Schléhmüller vezérőrnagy lesz. A vizgára körülbelül száznegyven önkéntes jelentkezik. A nagyvárad-bizottságba az elnökök, tanárokon és az iskolaparancsnokon kívül egy vezérkari

őrnagy, Schmidt alezredes és a 37. ezred egy kapitánya lett kiküldve.

* **Versenykuglizás.** A máv. altiszti-kör Ispóty-utca 1. szám alatti körhelyiségében folyó hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő s a következő napokon délután 3 órakor folytatódó tekeversenyt rendez. Díjak: Bajnoki-díj egy széles, selyem válszalag, „Máv. altiszti-kör tekepálya bajnoka 1903.“ felirattal, diszítve 1 darab 10 koronás arany és 4 darab 1 koronás ezüsttel. I-ső díj: 1 darab 10 koronás arany és 3 darab 1 koronás ezüst. II-dik díj: 5 koronás ezüst és 4 darab 1 koronás ezüst. III-ik díj: 1 darab 2 koronás és 3 darab 1 koronás ezüst. IV-ik díj: 3 darab 1 koronás ezüst. V-ik díj: 1 darab 2 koronás ezüst. VI-ik díj: 1 darab 1 koronás ezüst. — Az összes díjak bársony plüsz díszműves foglalványban vannak. A bajnoki és I-ső díjra csak tagok pályázhatnak. Vendégek szívesen láttatnak.

* **A hentesek mozgalma.** A hentes-szakosztály esztendőki gyűlésének határozatait egy memorandum alakjában már összevonták s ez a kérvény tegnap már meg is érkezett a városi tanácshoz. A hentesek kérelmének végén az a szankció áll, hogy a mennyiben a tanács 14 nap alatt nem tenné meg a kormánytól a kérvény teljesítése érdekében szükséges lépéseket, Debrecen összes hentesei bezárják üzleteiket és sztrájkolni fognak mindaddig, míg az állandó konzumvásár létesítésére engedélyt nem kapnak. A mészárosok e tekintetben nem vállaltak szolidaritást a hentesekkel.

* **Eljegyzés.** Darvas Miksa helybeli kereskedő eljegyezte Rosenbaum Márton zilahi kereskedő kedves és szeretetreméltó leányát: Szerénkát.

* **A bűnös vallomása.** Egy ismeretlen tolvajról szól az ének, a ki Takács Lászlóné Mórietelep 27. szám alatti lakost meglopota. Két darab aranygyűrűt és egy pár fülbevalót vitt el tőle. A takarékpénztári könyvét is elvette, mely több száz koronáról szólt. Az ismeretlen tolvaj a tett elkövetése után valószínűleg nagy lelki-furdalást érzett, hogy egy szegény asszonyt megkárosított, tettét megbánva, jóvá akarta tenni. Először is a takarékpénztári könyvet ügyesen vissza-lopta Takácsné szobájába. Azután névtelen levélben őszintén megvallott mindent. Mivel — így írja levelében, nem akarja annyira megkárosítani, hogy mindene elveszzen értesíti, hogy a takarékpénztárból csak száz koronát vett ki, az ékszereket pedig zálogba tette. Onnan Takácsné kiválthatja. A nagylelkű tolvajt keresik.

* **A Lichstein rablás ügyében** a megye egész rendőrsége nyomoz. A vizsgálóbírósg s a szárnyparancsnokság távirati megkereséseket intéztek a szomszéd megyékhez is. Hoffmann vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Szentkuthy Árpádot, a kiben a Lichstein béresei az egyik rablót vélték felismerni. Szentkuthy már többször kihallgatta a vizsgáló bírót, mindaddig azonban eredménytelenül.

* **Eltűnt gép.** A kereskedelmi felsőbb iskolánál a bádogos munkákat végzte egy Nagy nevű bádogossegéd több tanonccal. Ez alkalmat nyújtott neki arra, hogy az épületben szabadon járjasson,

a mit arra használt fel, hogy a természettani szertárból egy vetütképekhez tartozó gépet az összes felszereléssel együtt elvitt. A rendőrség Bárdos Géza feljelentésére Nagy Lajos bádogosságot kérdőre vonta, a ki hosszas faggatás után tettét beismerte és az eltulajdonított tárgyakat visszaadta.

* **A drámák hősei.** E hét gazdag volt a drámai eseményekben, melyhez bőven szolgáltatták az anyagot a kórházban történt hármias öngyilkosság szereplői és véres szerelmi dráma részesei. Az áldozatok közül kettő Kalba Zsuzsanna és Gáll Jánosné meghalt, Nagy Erzsinek állapotában szerencsés fordulat állott be, mely ha állandónak bizonyul, fel fog épülni. Annál rosszabbul van Bárony Róza, a ki az emeletről ugrott le. Rendkívül kinokat áll ki s a nap legnagyobb részét eszméletlen állapotban tölti. A haláltól már csak perecek választják el. Gáll Jánosné, a szerelmi dráma áldozatát ma fogják eltemetni.

* **Kik akarnak gazdászok lenni?** A debreceni m. kir. gazdasági tanintézetben Debrecen sz. kir. városnak két alapítványi ingyenes helye üresedésbe jöven, felhivatnak azon debreceni születésű és illetőségű ifjak, kik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket a f. 1903. év szeptember hó 20-ig a városi tanácshoz adják be. Debrecen, 1903. szept. 10. A városi tanács.

* **Véres leszámolás.** Kegyetlenül elbánt Csontos Sándor haragosával Nagy Jánossal. Régi bosszúvágyát elégitette ki tegnap, mikor a balsors véletlenül Nagy Jánost elébe hozta. Leszámolt vele alaposan, úgy, hogy ellenfele több sebtől vérzett. A bosszuszomjas ember nem elégedett meg azzal, hogy Nagy Jánost a földre teperte s egy pár ütőleget adott neki, hanem elvakult dühében csizmájával kegyetlenül összerugdosta. A csizma szeges sarka Nagy János fejét több helyen beszakította s erősen vérzett. A kegyetlenül helybe hagyott Nagy János súlyos testisértésért bántalmazója ellen vádalt emelt.

* **Névmagyarosítás.** Vencel Gyula hajdunánási lakos, belügyminiszteri engedéllyel „Ujvárosi“-ra magyarosította nevét.

* **Varázs színház.** A Bika-száloda második udvarán, a dalcarnok színpadán, ma, szombaton és holnap, vasárnap este Keményfi magyar bűvész tart előadásokat. A műsor gazdag, érdekes és gyönyörködtető számokból áll. Legérdekesebb számai: a repülő keztű, express óra, a kopogó szellem, a levegőben táncoló balerinák, rejtélyes étlap, szellemek előidézése a pokolból, borgyártás, Kerék Terézia gondolatolvasásai, Sasser az arabiai önkínzó, egy hölgy rejtélyes kiszabadítása. Az előadás este 8 órakor kezdődik. Első hely 1 korona, második hely 60 fillér. Gyermekek felét fizetik.

* **A vasuti baleset áldozata.** Súlyos sebével nagy betegen fekszik a kórházban Kazempel Miály kocsirendező, a kinek jobbkarját az összeütköző vasuti kocsi szétromosolták. Első pillanatban orvosai abban reménykedtek, hogy az összeronsolt jobbkar sikerülni fog, műtét mellőzésével meggyógyítani. Eppen ezért eltekintettek a műtét alkalmazásától s az összezsúzott karra kemény gipszkötést alkalmaztak. Kazempel állapota a napfolyamán azonban annyira rosszabbra fordult, hogy most már a műtét alkalmazása elkerülhetetlené vált.

* **Tegnap halottak.** Elhunytak tegnap: Rac Izabella gör. kath. 31 éves, Feuerstein Izidor izr. 8 hónapos, Bokor Zsuzsanna ev. ref. 9 éves, Tamárky József ev. ref. 4 napos.

* **Nyilvános nyugtázás.** A debreceni dalegylet, folyó hó 3-iki hangversenyén, a *Házalap* javára tett következő felülfizetéseket u. m.: Horváth János ur 5 korona, Kiss Kálmán ur 2 korona, N. N. ur 10 korona, összesen 17 korona, — hálás köszönettel nyugtázza az elnökség.

* **Egy jó családból** való fiu tanulólul fólvétetik, Rosenberg Adolf özvegye és Fia szállító cég üzletében.

* **Felhívás.** Nagyrémű közönség! Rendkívüli áldozatok árán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagy közönségnek egy kitűnő első orvosi tekintélyek által ajánlott ásványvizet jutányos áron, közvetlen a fogyasztó közönséghez juttathassak, tekintve, hogy a külföldi ásványvizek dacára, hogy semmivel se jobb mint az általam forgalomba hozott természetes ásványvizem, mely avas-ujfalusi „Oroszlán“ savanyu-víz ismeretes, az árban oly lényeges különbség van, hogy minden szegény ember is, kinek ásványvizet kell egészségi szempontból használni könnyen hozzá juthat a mennyiben üvegenként 12 fillér az ára, ásványvizem égvényes savanyu gyógyvíz, borban helyettesíti a *Giesshübl*, *Billini*, *Krondorff*, *Preblau*, *Radeini* és *Vichi* külföldi gyógyvizeket és kiváló hatása a légző- és emésztő-szervek, gyomor- és húgyhólyag ugy a megrögzött bouchiális hurutos bántalmaknál, továbbá máj- és vesebajok ellen kitűnő élvezeti- és üdítő-víz. Az avas-ujfalusi „Oroszlán“ savanyuvíz kizárólag a Schwartz-féle dohanytőzsdében Piac-utca 29. a városházával szemben kapható. Kiváló tisztelttel *Massa István* az avas-ujfalusi „Oroszlán“-forrás tulajdonosa.

* **Érteimes fiatalember,** mint tanuló felvétetik Horváth óraművesnél (Hatvan-utca 2.) Hol magasabb képzettséget nyerhet szaktechnikában és iparművészetben, theorice mint praktike.

* **Az iskolai év kezdetén** gyermekharisnyák, keztűk, alsóruhák, nyakkendők, zsebkendők, luster- és glott-empire- és vállfodros kötények, illatszer, szappan, mindenfaj fésűk és kefék, kézimunka kellékek óriási választékban, a legolcsóbban beszerezhetők *Bartha Kálmán* üzletében.

TÁVIRATOK.

Válság a kormányban.

Budapest, szeptember 11. Szenzációs hírt közöl egyik fővárosi esti lap, a mely szerint a kormány tagjai és Khuen Hédervár közt a legutóbb tartott minisztertanácsban nagy viták és komoly nézeteltérések merültek fel.

József főherceg idegen vendégei.

Budapest, szeptember 11. Az interparlamentáris konferencia itt időző tagjait József főherceg ma a Margit-szigeten vendégeiül látta és fényesen megvendégelte.

Válság.

Budapest, szeptember 11. A válságról szóló mai hírek semmi újat nem hoztak. A király elutazásával szünet állott be. A nap eseményei közül említésre méltó Wekerle és Apponyi értekezése, a kik Szentiványi Árpád bevonásával ma

délelőtt hosszasan tárgyaltak. Az aktív politikusok közül kevesen vannak a fővárosban, a miniszterek közül pedig Lukács utazott el Ischlbe.

Uj magyar polgár.

Budapest, szeptember 11. Moritz Catann egyiptomi százsoros milliomos, a magyarok lelkes barátja, magyar polgárrá lett.

Orosz tisztek üdvözlöete.

Pelgrád, szeptember 11. A nisi tisztikart bátor fellépésükért az orosz tisztek táviratban üdvözlöttek.

Kivégzés.

Saarbrüchen, szeptember 11. Trouvám pástort, a ki a feleségét meggyilkolta, a bíróság ítélete folytán a hóhárma reggel lefejezte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Áthelyezés.** A igazságügyminiszter dr. Trauz József püspökladányi j. b. aljegyzőt a nyitrai törvényszékhez helyezte át.

§ **Sajtópör egy karcolat miatt.** (Fővárosi tudósítónktól.) A maga nemében páratlan sajtópör lesz legközelebb a budapesti büntetőtörvényszék, mint esküdtbírótság előtt. Abból az alkalomból, hogy Schubert Sándor fővárosi-bizottsági tag a bécsi esküdtbírótság előtt, mint tanu eskü alatt vallotta, hogy Almády Géza tanácsos, a főváros közéletmezési ügyosztályának vezetője hülye, a napilapok hosszabb tudósítást közöltek a tárgyalásáról és más-más szempontjából kommentárták a hírt. Az általános érdeklődés közepette a Pesti Hírlap-ban egy humoros cikk jelent meg, a melyben interjú alakjában tréfásan foglalkozik Schubert nyilatkozatával. Ez a karcolat, a melynek éppen az volt a célja, — hogy feltüntesse mennyire nem érdemes Schubertnek eme kijelentését komolyan venni, bántotta, Almády Géza tanácsost és a humoros cikk írója, Guthi Imre ellen becsületsértés miatt sajtópört indított. Ez a panasz jogászörökben érthető feltűnést kelt, mert arra még a külföldön sem volt példa, hogy egy ártatlan természetű tréfa, anyagot szolgáltatson az esküdtbírósnak. Guthi, mint értesülünk, Eötvös Károlyt, a nagy kriminálistát és a nagy humoristát kérte fel védőnek, a ki a védői tisztet el is fogadta.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Az emberséges cár.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról táviratoznak, hogy a cár véget akar vetni a foglyok kínzásának s erre elrendelte, hogy a szerencsétloneket, mielőtt Sachalin szigetére szállítják őket le kell fényképezni. Oiga nagyherecegnő ugyanis tudatta a cárral, hogy a foglyokkal még mindig kegyetlenül bánnak s hiábavalók a szigorú rendeletek. A cár most fényképezéssel próbál kísérletet, hogy kegyetlenkedések esetén meglehesse állapotitani a fényképekről, milyen volt az illető fogoly a Sachalin szigetre való szállítása előtt.

× **Eltűnt postatiszt.** (Éjjeli express tudósítás.) Máramaroszigeten a posta- és táviróhivatalnál alkalmazott posta- és távirótisztjelölt Siszak eltűnt a városból. E hó 6-án a házbelieknek feltűnt, hogy dacára a nagy melegnek, felöltövel távozott hazulról, de előbb hordárral levelet küldött a postafőnöknek.

Egy éves önkéntesek.

Arjegyék és felvilágosítás ingyen.

a kiknek ez évben feltétlenül be kell vonulniok saját érdekükben tessék, ha felszerelésüket idejekorán megrendelik, nehogy sürgős bevonulás esetén felszerelés nélkül álljanak. Nálam a legelőgánsabban szabályszerűen felszereltek. Jó minőség és előírás szerinti elkészítésért felelősséget vállalom.

Prelovsky András,

elsőrangú katonai és polgári szabó üzlete.
Debrecen, Kossuth-u. 4. szám.

Sziszak nős ember, de felesége már hónapok óta Téesön van szüleinél. Sziszakot a postánál pénzkézszéssel is megbízták és az utóbbi időben nagyon költekezett. Eltűnése után a postánál néhány száz koronányi hiányt találtak. Eddig még nem akadtak az eltűnt nyomára. Sziszak erőteljes, magas 34 éves ember.

× **Elfogott pénzhamisítók.** (Éjjeli express tudósítás.) Szegzárdról írják, hogy a bátaszéki rendőrség egy háromtagu pénzhamisító bandát tartóztatott le Várdomb, tolnamegyei községben. A pénzgyártók jól sikerült ötkoronásokat, egyforintosokat, tíz- és huszfilléreseket gyártottak, melyekből többet forgalomba is hoztak. A banda tagjai: Horvát István várdombi kanasz, Sánta István várdombi napszámos és Szilvási János pilisi kanasz. — A pénzhamisítókat Szegzárdra hozták.

× **A táviró tévedése.** (Éjjeli express tudósítás.) Egy betűnyi tévedés szomorú tragédiát okozott a Bécs melletti Badenben. Egy Schreiber nevű fiatal kereskedő felesége egy közeli faluban nyaralt s ott megismerkedett egy Schreiter nevű családdal. A két család összebarkózkodott. Tegnapelőtt Schreiternek leest a lépcsőről és oly szerencsétlen volt esése, hogy szörnyet halt. Ezt megtáviratozták Badenba Schreibernek, de a táviróhivatalban egy betűnyi tévedést ejtettek a néven: Schreiternek helyett Schreibernek írtak, a miből Schreiber azt értette, hogy az ő felesége járt szerencsétlenül. A fér, a ki imádja a feleségét, annyira szívére vette a vélt halált, hogy agyonlőtte magát. A tragikus tévedés miatt megindították a vizsgálatot.

× **Öngyilkosság.** (Éjjeli express tudósítás.) Zsolnáró jelentí egy táviratunk Fongrác kisuca-újhegyi szolgabíró tegnap délután 3 órakor Bánfalván, szülei házában vadászfegyverével meglőtte magát. Két nyulsrét a bordák között tüdejébe hatolt és sebe nagyon veszélyes. Mint-hogy eszméletlen állapotban van, nem lehet tudni, hogy szándékosan vagy véletlenül lőtte-e meg magát.

× **A marseillei pestisveszedelem** (Éjjeli express tudósítás.) Párisból táviratozzák, hogy az eddigi vizsgálatok megállapították, hogy a Marseillében fellepett pestis a legveszedelmesebb fajtája a pestisnek. Chantemesse tanár, az egészségügyi intézmények igazgatója szerint is gümöspesztis veszedelem fenyegeti Marseille lakosságát. Onnan érkezett táviratok jelentik, hogy 29 beteg van gyógykezelés alatt és 27 embert megfigyelés alatt tartanak, a kik szintén pestisgyanus körülmények közt betegedtek meg. Marseilleből a Pasteur-intézetnél táviratilag tudakozódtak, hogy van-e készen pestis-szérum. Az intézet igazgatósága azt a megnyugtató választ küldte, hogy egész Marseillet képesek ellátni pestis-szérummal.

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

Tudomására hozom mindenkinek, hogy az uram adósságát senkitől el nem fogadom, sem ki nem fizetem.

Debrecen, 1903. szeptember 11.

Morvai Károlyné.

Házilag kezelt savanyított káposzta

gyalult és fejes, legjobb minőségben kapható

Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében,
Hatvan-utca 9 ik szám.

Eladó ingatlanok.

A néh. Pálffy Dániel örökösinek tulajdonát képező alábbi ingatlanok.

1. A magy. kir. dohánygyárral szemben fekvő 12. kat. hold majorsági föld.

2. Az Atila-tér 6. sz. alatti ház ondódi földjével.

3. A Tizenháromváros-utca 30. sz. alatti ház eladó.

Értekezhetni Kegyes Ferencz sarkraktárában Piacz-utca, Bank palota 58. szám.

Kaiser Salamon

Hatvan-utca 2. szám alatti havi és heti részlet üzletében, az őszi és téli árak nagyváltatékban megérkeztek, u. m.: férfi, fiu és gyermek öltönyök, női felső kabátok és felöltők, vásznak, kanavaszok, kékpek és tükrök nagyraktára.

Mindenféle édesített és szeszes italokhoz

a legjobb minőségű

Essentiák és Compositiók

a legolcsóbb árak mellett az eredeti és hiteles gyári védjeggyel ellátott

1/4, 1/2 és 1 kg. zárt palackokban

kapható

Lindenfeld J. Jenő

fűszernagykereskedőnél
Debreczen, Városház-utca 2.

Vidéki megrendelések utánvétellel, pontosan eszközöltetnek.

3 kg. vételnél ingyen csomagolás és bérmentve.

ELSŐRENDÜ

NŐI DIVATTEREM

Női ruhák

Costumoket

a legújabb modellek után gyorsan és pontosan készít

Bosznay J. és Társa

czég, Kossuth-utca 11.

Gyászruhák 6 óra alatt.

Csak némi körültekintés

szükséges és határozott körvonalakban áll szemeink előtt, hogy

az összes iskolák tanulói részére

füzetek, rajzeszközök és írószerek

bő és kiapadhatatlan jó és olcsó forrása

Mihály Sámuel

papirkereskedése, Föter, 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Neves írók által szerkesztett 32 kötetes gyermekkönyvtáram vevőim rendelkezésére áll.

→ Minden 20 fillér vásárlásra 1 darabot ajándéku adok. ←

Eladó besztercezi szilva.

160 métermázsa jó minőségű, kézzel szedett, besztercezi szilva 5 forintjával eladó Nagy-Bányán

Révész János
ev. lelkésznél.

4496 - tksz. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Szabó Antalné Balkányi Elvira debreczeni lakos önkéntes árverési ügyében a debreczeni kir. tvszék (a debreczeni kir. bíróság) területén levő debreczeni 4566. számú telekjegyzőkönyvben A+3836. a-1 a-2/6. hrsz. alatt felvett csapókeri szőlőre, az ezen ingatlanra 3716/903. számú végzésével 1600 kor. tőke s járulékai erejéig a debreczeni egyházmegye javára bekebelezett zálogjognak épségben tartása mellett a 4000 koronában megállapított kikiáltási árban az önkéntes árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1903. év október hó 5-ik napjának délután 3 óráját, e kir. tvszék árverési termében kitzte. Az árverés foganatosítása végett Balogh Géza kir. közjegyzőt kiküldi.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan a kikiáltási áron alul nem fog eladatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrségénél tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekjegyzői hatóság.

Debreczen, 1903. évi június hó 19.

Baróthy Béla,
kir. tszéki bíró.

Eladó szőlő

a legszebb kilátásu helyen,

a Bihar-Diószegi hegyen,

az állomáshoz 2 percz, a városához 5 percznyire, 8000 tőke, termő szőlő, nemes csemege és bor fajok, 40 darab nemes oltott gyümölcsfa, szilvás, jó ivó viz, 1 szoba, konyha, borház, kőpince eladó. Értekezhetni lehet szeptember 15-től ledén és szerdán szüretig, a tulajdonosnővel a hegyen

özv. Torda Ferenczné.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm 1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedésében,
Kossuth-utca 17. sz.

4323 - tksz. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat

A debreczeni kir. tvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szöllősi Ferencz végrehajthatónak ifj. Baróti Sándor ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. bíróság) területén levő a debreczeni felső józsa 706. sz. tjkvben A+2. sorsz. 847/6. hrsz. alatt felvett szőlőre a 868 koronában és az ugyanezen tjkvnyben A+3. sorsz. 848/a. hrsz. alatt felvett szőlőre a 656 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1903. év október hó 3-ik napjának délelőtt 10 óráját Felső-Józsa községhezához kitzte.

Kikiáltási ár a becsár azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

A kir. tvszék mint tkvi hatóságnál.
Debreczen, 1903. évi június hó 19.

Dr. Hegedűs,
kir. tszéki bíró.

Iskolai növendékek

fehérnemű és ágynemű szükségletei legjobban beszerezhetők ugy leányok mint ifjak részére .....

Kardos László

fehárnemű és vászen nagykereskedésében
Debreczenben, Kossuth-utca.

HIRDETÉS.

Az
Első Debreczeni Kézizálog Kölesön Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany János-utca 9.
(az Osztrák Magyar Bank mellett)

Kölesönöket ad:
arany, ezüst, értékpapiros, kézműmár és terményekre, másékelt ka at mellett.
Az igazgatóság.

Általánosan el van ösmerve!

hogy a legelőnyösebbt bevásárlást nyújtja

férfi-, fiu és gyermek ruhában

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruhaárúháza

■ a Bika szálloda mellett. ■

Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét helyben, jó munkás által készítetteti, mégis a sok reklámra szoruló külföldi czegeket mind kitzűnő minőségre, úgy feltűnő olcsó árra nézve könnyen tulszárnyalja.

Óriási készletből néhány cikk kiemelendő!

Férfi öltönyök.

Cheviot öltöny . . . . . 16 kor.
Jó lóden öltöny . . . . . 20 "
Kitzűnő új divatu cheviot öltöny . . . . . 20-22 "
Legújabb divatu finom kamgarn sokféle színben . . . . . 28-36 és feljebb

Fiu öltönyök.

13-18 éves nőnendékek számára.
Viselő öltöny . . . . . 9-10 kor.
Jó cheviot különféle színben 11-12 "
Finom cheviot új divat színben . . . . . 14-15 "
Gyönyörű kamgarn csikos újdonságok több kivitelben. 17-26 "

Gyermek öltönyök.

3-12 évesek részére.
Iskola öltöny . . . . . 6 kor.
Jó cheviot több színben . . . . . 7-8 "
Valódi zsolnai lóden különféle színben . . . . . 9-11 "
Különlegesség többféle diszes kivitelben . . . . . 14-15 és feljebb.

Óriási választék őszi és téli felöltőkben!

Külön mértékszerinti osztály!

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beiktatott.
Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Fess Barna” levele van.

Ajánlat.

Sok beszédnek sok az alja. Azért csak pár szóval jelentjük ki, hogy Wallerstein Fülöp Fiai cégénél a beiratkozó diákok legjobban és legolcsóbban szerelhetik fel magukat fehérneműekkel, takarókkal stb. azonban ha nők akarnak ruhászóveteket, vásznakat stb. venni, most szintén nagyon jól és olcsón vásárolhatnak.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos ruhák, kalapok, selymek, sefürek. Divatos jó Batistok, Vásmak, Szőnyegek. Jó, olcsó Függönyök. Gyertyák, Piperecskék.

Elismert tény, hogy a legfinomabb, tisztán égő, szagnélküli petrolumot, legolcsóbban csakis Farskas Kálmán festék és petrolum üzletében Hatvan-utca 6. szám szereshetjük be.

Kristálytisza, szagnélküli petrolum, nem afféle galicizai forrás, legolcsóbban kapható Térei utóda cégénél Hatvan-utca 13. szám. 5 literes kannákba házhoz is szállítok.

Valódi szegedi, rósa, király és korona paprika a legnagyobb választékban olcsó árak mellett kaphatók Lindenfeld Jenőnél, Városház-utca 2.

Férfi és női kalapok készítését, valamint átalakítását a legjobb kivitelben végzi Békés Lajos kalapos-műhelye, Piacz-utca 44. az udvarban.

Szabó Jánosné téles, kürtőshalács készítő, megrendelést elfogad. Kut-utca 64.

Tasnádi kitűnő borok 7 krtól 15 krajczárig, Piacz-utca 34. sz. kapható.

Irodai szolgának, kocsinak vagy bármilyen állásra ajánlkodik fiatal ember, ki három nyelvet beszél. Zelinszky József, Csapó-utca 31. sz.

32 fillér 1 kgm Chasella szőlő, Domb-utca 1. és Péterfia 45. szám.

Czímfestő munkákat izléses kivitelben, jutányos áron készít Zeligler Ede Debreczenben, Darabos-utca 18. sz.

Kereslet.

Tanuló felvétetik Ott és Marschall rövidírú, női és férfi divatüzletében.

Gymnasia IV. osztályu correpetitori, esetleg izr. házhoz ellátásért nevelői állást keres. Czím Nuszbaum, Teleky-utca 76. sz.

Egy eszinosan butoroszott szoba, konyhával keresztek a színház közelében. Ajánlatok a kiadóba kértnek.

Tanuló nyomdába felvétetik Komárominál, Piacz-utca 12. sz.

Egy pénztárnoknő, a ki a magyar és német levelezésben teljes jártassággal bír, egy női divatüzletben felvétetik

Keresek magyarszabóshoz nagy munkást. Brezniczky Mihály Hajdubószörmény.

Mellékfoglalkozást keres mindenféle irodai munkákban a németnyelven jártas hivatalnok. Ajánlatokat kér „Szerény” jelige alatt a kiadóhivatalba.

Jó írásu kereskedelmi végzett kisasszony könyvnyelvi hivatali avagy pénztárnoknői állást sürgetően keres. Czím a kiadóban.

Czipészegédék figyelmébe. Kovács Jenő Kecskeméti cipőgyáros keres finom alj munkásokat, jó fizetéssel állandó munkára. Jelentkezni lehet 13. ikáig Debreczenben Grósznál, Erzsébet-ut 52.

Eladás.

A Deák-utcai templomban két elsőrendű ima-szék eladó vagy bérbeadó. Értekezhetni Katz Herman cégénél, Piacz-utca 43. sz.

Irógép. Remington 7. egészen új, olcsón eladó Komárominál, Piacz-utca 12.

Képes folyóirat 24 füzet egy évfolyam, olcsón eladó. Czím a kiadóban.

Eladó ház 2 uri lakással, kedvező feltételekkel. Értekezhetni a Kölcsonsegélyző Egylet igazgatójánál.

Mosodai felszerelések eladók. Czím a kiadóban.

Sestakerti bor eladó. Darabos-utca 55. sz. alatt.

Válogatott szőlőből szűrt 30 hektoliter kitűnő sestakerti bor eladó. Kossuth-utca 27. sz. alatt.

Ide! pergetett akáczméz

kapható, kilója 60 krajczárért

DEUTSCH LAJOS
fűszerkereskedésében, fő-
posta mellett.

István gőzmalom társulat.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint sima-örlő malmaink berendezését a mai kor igényeinek megfelelőleg akként alakítottuk át, hogy az örlésre szánt gabonaművekből minden idegen mag (konkoly, borsó) vegyületet kizárva tisztítva nemcsak korpás lisztet készíthetünk, hanem a t. közönség kívánsága szerint, szita és lisztosztályozó gépeinken a korpát külön választva finomabb és kenyérliszteket is állíthatunk elő, folyó évi szeptember 14-től kezdve.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel
az igazgatóság

Próbálja meg egyszer!

Mentze Henrik

ujdonságok áruházában,

Debreczen, Piacz és Szent-Anna-utca sarján

szereshető be a legjobban; hol igen nagy választék van háztartási különlegeségeken, gyermekjátékokban, műiparúrukban, piperecsikkben és mindenféle alkalmi ajándékokban.

Pénz-, szivar és cigarettatárczák, kézi bőröndök, fényképketrek és tükrök, haj-, ruha- és fogkefék, fogápoló szerek, szappanok és illatszerek, doublé és gyász nyakláncok, brostük és fülbevalók, legyezők, teljes tennis felszerelés, hintaágyak, ugyazintén valódi egyiptomi cigarettapapírok stb.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

A Lovass és Ladányi

női divat áruháza Debreczenben

értesíti a t. vevőközönséget, hogy üzletükben

óriási választék érkezett olcsóságokban ugymint:

Gyönyörű angol sefürek mtrje	21 kr.
Remek divat fanelek mtrje	30 kr.
Divatos velezek és teniszek	20 kr.
Angol kelmék 120 cm. széles, mtr.	58 kr.
Selyem himzett batistok	28 kr.
Franzia delinek	28 kr.

Külön felhívjuk tisztelt vevőink figyelmét

30 rőfös Szepességi vászna-inkra, a mely fehérneműkre legczélszerűbb 1 vég 5 frt.

Ez alkalmat el ne mulassza a t. vevőközönség, mert ebben az olcsó árkedvezményben többet soha nem részesülhet.

Tisztelettel:

LOVASS és LADÁNYI
Debreczen, Piac-u. 7. (a Bika szálloda mellett.)

Alkalmi vétel ócska

ékszerekben, briliánt fülbevalók, gyűrűk, arany lánc és aranyórák legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Péterfia-utca 2. sz.

Iskola-hegedük

2 frt 80 krajczártól

kaphatók

SCHMIDT S.

hangszerraktárában.